

REMISSVAR: angående Naturvårdsverkets rapport Redovisning av uppdrag om genomförandet av system med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier (M2016/00248/Ke)

Näringslivsgruppen Miljöpack är en grupp av företags om verkar för ökad hållbarhet genom anpassad konstruktion av förpackningar. Näringslivsgruppen har funnits sedan 1998 och har medlemsföretag från olika delar av förpackningsbranschen såväl materialtillverkande företag som fyllare och användare av förpackningar. Nedan redovisade synpunkter har inriktats på de delar av betänkandet som faller inom Näringslivsgruppen Miljöpacks verksamhetsområde.

Sammanfattning

Producentbegreppet

Näringslivsgruppen Miljöpack instämmer i Naturvårdsverkets förslag att begreppet producent i förpackningsförordningen ändras till alternativ 3 i avsnitt 4.4.1. Näringslivsgruppen Miljöpack ställer sig positiv till att producentbegreppet på detta sätt snävas in så att varje förpackning enbart har en producent.

Kravet på konstruktionen av en förpackning

Näringslivsgruppen Miljöpack tycker att det är viktigt att alla förpackningsdirektivets väsentliga krav inkluderas vid genomförandet av nytt systemen med producentansvar för förpackningar. De delar som berör konstruktionskraven i producentansvaret är viktiga att öka fokus på i strävan mot en mer cirkulär ekonomi. Att man ökar kraven på att förpackningar framställs på ett sådant sätt att deras volym och vikt begränsas till den nivå som krävs för att erhålla en optimerad förpackning.

Tillsyn

Näringslivsgruppen Miljöpack saknar en formulering om effektiv tillsyn av konstruktionskraven på en förpackning – de väsentliga kraven i förpackningsdirektivet. (och i §1 i förordningen om producentansvar för förpackningar 2014:1073).

Miljöpack anser att en tillsyn av konstruktionskraven måste komma till stånd om lagkraven ska tillämpas av producenterna, och därigenom minska risken att konkurrensfördelar skapas för företag som inte tar hänsyn till kraven.

Näringslivsgruppen Miljöpacks medlemmar arbetar idag aktivt med egenkontroll och utvärderar sina förpackningar för att säkerställa att de uppfyller förpackningsdirektivets alla väsentliga krav.

Naturvårdsverket levererade den 13 maj 2015 en delredovisning av regeringsuppdraget om *Genomförande av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier*. I den rapporten redovisades den omfattning av tillsyn som behövs för att möjliggöra en effektiv tillsyn.

Utdrag ur – Regeringsuppdraget

I Naturvårdsverkets uppdrag från regeringen, *om genomförandet av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier (2014-08-28 M2014/1900/Ke)* står följande;

Regeringen har denna dag beslutat om förordningar om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning. Förordningarna syftar till att förtydliga ansvarsfördelningen på avfallsområdet avseende nämnda avfallsströmmar och att möjliggöra en effektiv tillsyn. Naturvårdsverket ska uppskatta i vilken omfattning tillsyn behövs för respektive förordning. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av hur Naturvårdsverket avser att bedriva tillsyn enligt respektive förordning.

Utdrag ur - Delredovisning av regeringsuppdrag M2014/1900/Ke

Den 13 maj 2015 levererade Naturvårdsverket en delredovisning av regeringsuppdraget om *Genomförande av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier*.

I sin delredovisning beskriver Naturvårdsverket att tillsynsmyndigheten ska, på eget initiativ eller efter anmälan, kontrollera producenternas efterlevnad av lagstiftningen samt vidta de åtgärder som krävs för att åstadkomma rättelse, det vill säga operativ tillsyn.

Förpackningsdirektivet 94/62/EG med ändring 2004/12/EG

Artikel 9 + bilaga 2, Väsentliga krav

Särskilda krav på förpackningars framställning och sammansättning:

- deras **volym och vikt begränsas** till det minimum som krävs för att upprätthålla erforderlig säkerhets- och hygienivå
- framställas så att de kan **återanvändas** eller **återvinnas**
 - a. återvinnas genom materialutnyttjande
 - b. återvinnas genom energiutvinning
 - c. återvinnas genom kompostering
 - d. biologiskt nedbrytbara förpackningar
- innehållet av **skadliga och farliga ämnen minimeras**

Figur 1 De väsentliga kraven i förpackningsdirektivet 94/62/EG (artikel 9+ bilaga 2)

Synpunkter på förslagen i rapporten

Sid 12

3.4. Förslag till ändring av förordning (2014:1073) om producentansvar för förpackningar

Näringslivsgruppen Miljöpack ställer sig positiv till förslaget till ändring av begreppet producent och till den föreslagna nya lydelsen.

Sid 16

4. Tillämpningsområde, 4.1.1. Gällande lagstiftning

I rapporten står följande avsnitt att läsa på sidan 16.

Producentansvar för utformning av förpackningar (produktkrav)

Producentansvaret för utformning av förpackningar baseras på förpackningsdirektivets väsentliga krav (se ovan). De delar av de väsentliga kraven som rör högsta tillåtna halt tungmetaller i förpackningar är införda i den svenska kemikalielagstiftningen⁷.

Producentansvaret innebär att producenten ska se till att förpackningar som producenten tillverkar, säljer eller för in till Sverige är återanvändbara eller återvinningsbara så att utsläppen av skadliga ämnen minimeras när förpackningsavfallet behandlas och inverkan på miljön i övrigt begränsas när förpackningsavfallet bortskaffas⁸. Förordningen innehåller förtydliganden om

I avsnittet ”Producentansvaret innebär att producenten ska se till att”..... där saknas att producenten ska se till att förpackningar framställs på ett sådant sätt att deras volym och vikt begränsas till den nivå som krävs för att erhålla en optimal förpackning.

Näringslivsgruppen Miljöpack tycker att det är viktigt att alla förpackningsdirektivets väsentliga krav inkluderas i detta avsnitt om producentansvar för utformning av förpackningar.

Nu står det om tungmetaller, återanvändbara, återvinningsbara och skadliga ämnen men inte om kraven gällande konstruktionen, utformning och framställning av förpackningar.

Sidan 17

4. Tillämpningsområde, 4.1.1. Gällande lagstiftning

I detta avsnitt beskrivs skillnader mellan kraven i direktivet och kraven i förpackningsförordningen. I rapporten står det att ” Det vill säga syftesparagrafen i den svenska förordningen syftar till att minimera förpackningsavfallet, ”. Det stämmer inte. (Se utdrag ur förordningen nedan)

§1 i den svenska förordningen syftar till hur förpackningar ska framställas.

Näringslivsgruppen Miljöpack tycker att texten i rapporten om syftesparagrafen i den svenska förordningen inte är korrekt.

Utdrag ur rapporten sidan 17, där beskrivs några skillnader mellan kraven i direktivet och kraven i förpackningsförordningen.

2. Ett av direktivets så kallade väsentliga krav är att ”förpackningar ska framställas på ett sådant sätt att deras volym och vikt begränsas till det minimum som krävs för att upprätthålla den säkerhets och hygiennivå som är nödvändig för produkten och godtagbar för konsumenten”. Motsvarande krav finns enbart i den så kallade syftesparagrafen (1 §) i den svenska förpackningsförordningen. Det vill säga den svenska förordningen syftar till att minimera förpackningsavfallet, men den saknar materiella krav som uttrycker det.

Utdrag ur Förordning (2014:1073) om producentansvar för förpackningar

1§ Syftet med denna förordning är att :

Förpackningar ska framställas på ett sådant sätt att deras **volym och vikt begränsas** till den nivå som krävs för att upprätthålla en god säkerhets- och hygiennivå.

Sidan 53

4.5. Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket redovisar här sina förslag rörande begreppet producent i förpackningsförordningen.

Näringslivsgruppen Miljöpack ställer sig positiv till detta förslag och tycker att begreppet producent i förpackningsförordningen ska ändras till alternativ 3 i avsnitt 4.4.1. Det är det alternativ som bäst tillgodoser behovet av att ha en ansvarig producent per förpackning och därmed ett tydligt tillsynsobjekt.

4.5.1. Begreppet producent - förpackningar

Naturvårdsverket föreslår att begreppet producent i förpackningsförordningen ändras till **alternativ 3** i avsnitt 4.4.1. Det är det alternativ som bäst tillgodoser behovet av att ha en ansvarig producent per förpackning och därmed ett tydligt tillsynsobjekt.

Den föreslagna definitionen förutsätter att begreppet serviceförpackning definieras. Naturvårdsverket föreslår att det sker enligt följande:

”Serviceförpackning: En förpackning som är konstruerad för och avsedd att fyllas vid försäljningstillfället eller som används för obearbetade produkter från jordbruk eller trädgårdsnäring.”

Sidan 71

6. Konsekvenser av Naturvårdsverkets förslag, 6.1.1. Förslaget

Näringslivsgruppen Miljöpack ställer sig positiv till att producentbegreppet snävas in så att varje förpackning enbart har en producent.

6.1.1. Förslaget

Naturvårdsverket föreslår (se 4.5.1) att producentbegreppet i förpackningsförordningen snävas in till att enbart omfatta tillverkare eller importörer av så kallade serviceförpackningar samt fyllare eller importörer av färdigförpackade varor när det gäller andra förpackningar. Genom att **varje förpackning enbart har en producent** istället för flera som idag, underlättas tillsynen när det gäller uppfyllandet av förordningens insamlings- och produktkrav. Övervägandena har utvecklats i avsnitt 4.4.1.

De redovisade synpunkterna har inriktats på de delar av betänkandet som faller inom Näringslivsgruppen Miljöpacks verksamhetsområde.

Med vänlig hälsning
INNVENTIA AB
/ Näringslivsgruppen Miljöpack

Näringslivsgruppen Miljöpacks styrkommitté består av:
Margareta Öhrn (Billerud)
Elisabeth Gierow (Duni)
Piers Byfjord (Ericsson)
Peter Larsson (IKEA)
Ann Lorentzon (Innventia)
Cathrine Löfgren (Innventia), cathrine.lofgren@innventia.com, mobil: 0768-767068